VI 23.

39

VI.

Prijs 30 Cents.

OPEN BRIEF

AAN

DEN OUD-HOOFD-INTENDANT DER MILITAIRE ADMINISTATIE BIJ HET NEDERL.-INDISCH LEGER.

G. P. J. OCKERSE.

NAAR AANLEIDING VAN

„EENIGE BESCHOUWINGEN OVER DE BROCHURE:

„GEHOORZAAMHEID AAN DE WETTEN."

DOOR

TH. KLEY,

1e *Luitenant-Kwartiermeester bij het Indisch Leger.*

MET EEN

„POST-SCRIPTUM"

aan de Publieke Opinie.

's GRAVENHAGE,
SUSAN C.H. ZOON.
1882.

LEMBAGA KEBUDAJAAN INDONESIA

VI-103 B

23 Hal

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 30-06-2016
Nomor Induk : 734/PN-museum/2016
BIB - ID : 0010-37109060
ITEM - ID : 0709123594
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VI-103

OPEN BRIEF

AAN

den Oud-Hoofd-Intendant der Militaire Administratie bij het Nederl.-Indisch Leger,

G. P. J. OCKERSE.

NAAR AANLEIDING VAN

„Enige beschouwingen over de Brochure:

„Gehoorzaamheid aan de Wetten."

DOOR

TH. KLEY,

1e *Luitenant-Kwartiermeester bij het Indisch Leger.*

MET EEN

„POST-SCRIPTUM"

aan de Publieke Opinie.

's GRAVENHAGE,
H. C. SUSAN C.H.ZOON.
1882.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.

BAT. GENOOTSCHAP VAN KENW.

« . . . . . .

. . . . . .

En — hebt gij ooit der zwakken recht verkracht, —
Bemantel 't oude kwaad dan niet met nieuwe zonden,
Herstel wat gij misdeedt, ...
En durft het luid verkonden:
HET HEILIG RECHT GAAT BOVEN MACHT!»

(B. ter Haar Bernz.)

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Hoog Edel Gestrenge Heer!

Het is U «niet onraadzaam voorgekomen» om «een woordje meê te praten» in de door mij bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig gemaakte zaak, betreffende mijne grieven nopens de wijze waarop in Nederl.-Indië de regelen voor de bevordering, het ontslag, enz. der Europesche Officieren, op mij *en* 50 *mijner kameraden* zijn toegepast en welke grieven ik heb uiteengezet in de bekende brochure «*Gehoorzaamheid aan de Wetten enz.*» ('s Hage, H. C. Susan C.H.zoon).

De vraag mag, dunkt mij, gesteld worden: Waarom hebt U dat woordje meêgesproken?

U zegt — bladz. 21 der «*beschouwingen*» — omdat het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage dd. 20 December j.l., al dadelijk en onvoorwaardelijk partij trekt voor mij, (Kley).

Als van zelf volgt uit dat antwoord eene tweede vraag, n.l.: Stelt U Hoog Edel Gestr. dan zóó weinig vertrouwen in Zijne Excellentie den Minister van Kolonien en in de Tweede Kamer der Staten-Generaal; vreest U dat zij, omdat het Dagblad zegt: «Kley heeft regt» nu ook maar, «zonder nader bezadigd onderzoek en volstrekt niet indachtig aan de zeker ook voor hen passende gulden spreuk «*audi et alteram partem*» de uitspraak van het Dagblad eenparig zullen bevestigen?

Mij dunkt, voor zóó weinig vertrouwen en voor die vrees bestaat geen grond.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Doch het is niet alleen omdat het Dagblad zegt: «Kley heeft regt», dat U een woordje meê heeft gesproken, maar ook — U zegt het op dezelfde bladz. uwer «beschouwingen» — «omdat het Dagblad te velde trekt tegen «hen die door mij (Kley) beschuldigd worden».

Ik heb 't bewuste Dagblad-nummer naast mij liggen, maar zie van die geheele «te velde trekkerij» niets, tenzij de uitdrukking ««nu de Vertegenwoordigers van ««den Staat een fout hebben begaan etc.»», door U bedoeld worde.

Nopens deze uitdrukking merk ik beleefd op,

eerstens: dat eigenlijk niet het Dagblad dit zegt, maar een Officier die, — zoo als uit 't artikel blijkt — door het Dagblad geraadpleegd schijnt te zijn, en

ten tweede: dat, dunkt mij, uit de conclusie van het Dagblad als van zelf volgt dat er eene fout *moet* begaan zijn, en op de vraag door wien, kan wel geen ander antwoord worden gegeven dan: «door Vertegenwoordigers van den Staat».

Uit de verklaring in het geïncrimineerde artikel ««doch vernamen van een Officier enz.»» mag men geloof ik, óók nog afleiden, dat de redactie van die courant *juist niet* «zonder nader onderzoek, enz.» uitspraak heeft gedaan.

Trouwens, Kolonel! *U* weet zeer goed dat er eigenlijk al heel weinig te onderzoeken valt; immers alléén dit: Zijn de feiten door mij in mijne brochure en in de daarbij behoorende rekesten aangegeven, WAAR?

Zoo ja! dan moeten die feiten getoetst worden aan de voorschriften waardoor zij beheerscht worden.

Ziedaar 't geheele onderzoek.

En hoe kan men weten of de feiten WAAR zijn?

Zeer eenvoudig; het Koninklijk besluit dd. 21 Maart

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1877, No. 10, staat *in zijn geheel* op bladz. 5 en 6 mijner brochure; daaruit ziet men dat het feit der herplaatsing WAAR is.

De ranglijst der officieren, — welke men ook nemen wil van af 1876 t/m. 1882 — zegt: Dijkman, Kley, Wilderink en anderen, staan niet daarin, volgens hunnen datum van aanstelling tot officier, dus niet volgens hunne anciennèteit als zoodanig.

Daaruit weet men, dat het feit van 't onthouden der ancienneteit aan Dijkman c. s. *óók* WAAR is.

En dit zijn de beide feiten waartegen ik protesteer, (zie bladz. 25 mijner brochure).

Het bestaan der feiten nu bewezen zijnde, heeft men slechts het Staatsblad van Nederlandsch-Indie No. 26 van 1860 en dat van Nederland No. 126 van 1851, ter hand te nemen, om een onpartijdig en zelfstandig onderzoek te kunnen doen.

Mag ik na het voorafgaande, met bescheidenheid vragen:

Op welke gronden beschuldigt U het Dagblad van: «zonder bezadigd onderzoek enz., enz. partij voor mij te hebben getrokken?

En ook nog:

Is die beschuldiging wel juist geformuleerd? Trekt het Dagblad partij voor den *luitenant* Kley of voor de zaak: «*Kley en* 50 *andere officieren?*»

Ik denk 't laatste, want de luitenant Kley was zeer zeker, vóór dat «*de zaak*» Kley c. s. publiek werd, bij de redactie ten eenemale onbekend.

Meen óók niet Kolonel! dat ik, voor zoo ver ik mij veroorloof eenige rigting op staatkundig gebied toegedaan te zijn, tot de partij behoor, waarvan het Dagblad geacht wordt het orgaan te zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wat zou dan toch wel de reden zijn dat die courant zegt: «de grieven Kley zijn gegrond?»

Mijn idée daaromtrent is, dat de redactie tot die conclusie is gekomen juist nà «bezadigd onderzoek», evenals zulks wel 't geval zal geweest zijn met den recensent van mijne brochure in de Militaire Spectator, die mij gelijk geeft in mijne *eerste en voornaamste* grief, nl. de kwestie nopens het bevorderen tot hoogere rangen van enkele oud-officieren van administratie der zeemagt, vóór dat zij volgens de voorschriften aan de beurt waren om bevordering te maken.

Het voorafgaande is geen verdediging van het Dagblad, doch «het kwam mij niet onraadzaam voor» op een en ander Uwe aandacht te vestigen, omdat, ik voor mij, daaruit tot de conclusie kom, dat U eigenlijk *niet* Uw woordje mede kwam spreken *omdat* het Dagblad zich vóór mijne zaak verklaart heeft, maar er andere redenen moeten bestaan welke U de pen hebben doen opvatten.

U HoogEdelGestr. vreesde toch niet dat de Minister van Koloniën niet in staat zal zijn nadere inlichtingen te kunnen geven in den zin van: wederlegging mijner motieven?

Kwam het U wellicht «niet onraadzaam voor,» om, door «Uw woordje mêe te spreken» als 't ware Zijne Excellentie den Minister of den ambtenaren welke de «nadere inlichtingen» zullen bewerken eene vingerwijzing te geven, hen de gronden voor eene eventueele wederlegging van mijn protest aan de hand te doen?

Ik weet niet of 't zoo is; maar nu ik heb aangetoond, dat moeijelijk geheel houdbaar is wat U op bladz. 21 Uwer «beschouwingen» als de aanleidende reden tot Uw schrijven opgeeft, is toch de zoo even door mij gemaakte

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

veronderstelling niet zoo geheel onmogelijk of ver gezocht, naar ik meen.

Maar als zij juist mogt zijn, dan vrees ik dat U Uw doel hebt voorbijgestreefd; die te veel wil bewijzen, bewijst niets, en inderdaad, ik ben in gemoede overtuigd dat die spreuk, op Uwe beschouwingen niet geheel en al ontoepasselijk zal zijn.

Als de Minister van Koloniën geen meer afdoende, meer wettige gronden kan aanvoeren om mijn pleidooi te ontzenuwen dan..... vrees ik voor den uitslag niet, want óók voor Zijne Excellentie, óók voor de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is bindend: «Gehoorzaamheid aan de Wetten»; en voorzeker de Nederlandsche natie zal het schoone en krachtige devies van het wapen des Rijks «Je maintiendrai» wel nimmer in *anderen geest* toegepast wenschen.

Na lezing van Uwe beschouwingen, stond het al aanstonds bij mij vast, dat ik die niet onbeantwoord mogt laten en zulks, omdat ik het niet geheel en al onmogelijk acht, dat, méér dan Uwe «beschouwingen», Uwen naam *en vooral* de door U vroeger in Indie bekleede betrekking, eenig gewigt in de schaal konden leggen; 't klinkt toch altijd — zelfs voor geoefende ooren — eenigzins vreemd, dat een Luitenant, in eene zuiver administratief-regtelijke vraag, een juister opvatting van de voorschriften zou hebben dan een Kolonel, en nog wel een Kolonel, Oud-Hoofd-Intendant.

Men had mij, zeer kort nâ het verschijnen van mijn «pleidooi» gezegd, dat de Kapitein-Kwartiermeester van het Indische Leger D. J. van Oosterzee, alhier met verlof, bezig was aan eene brochure contra mijn «pleidooi.»

Nu zegt men mij, dat zelfs geheele volzinnen van Uwe

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

beschouwingen frappant gelijkluidend zijn aan volzinnen uit de minute «van Oosterzee»; ik weet niet wat daarvan aan is, maar ik geloof dat, nu U HoogEdelGestrenge het vaderschap over de «beschouwingen» hebt aanvaard — zij mogen dan ten regte of ten onregte Uwen naam dragen — U van dat vaderschap niet bijzonder veel genoegen zult smaken.

Het voorgaande moest vermeld worden, omdat 't mij, die eenigzins op de hoogte is gebragt van den loop der zaak «herplaatsing *van* Oosterzee c. s. in de ranglijst van 1877» volstrekt niet zoo geheel en al onwaarschijnlijk voorkomt dat de heer van Oosterzee, — die uit den aard der zaak in deze kwestie lijnregt tegenover mij staat — (immers ik doe niets meer of minder dan hem den Kapiteins-rang betwisten?) nu Zijn WelEdel Gestr. geen kracht uit wetten of voorschriften kon putten om mij te bestrijden, althans eenig «poids» aan zijn tegen-brochure heeft willen ontleenen aan Uwen naam en Uwen titel.

Ik vond het «niet onraadzaam» het voormelde te doen voorafgaan aan de eigenlijke wederlegging van Uwe «beschouwingen».

Tot die wederlegging als nu willende overgaan stel ik voorop dat U! in zake mijne eerste en voornaamste grief, n.l. de *onwettige* teruggave van *wettig* verloren ancienneteit aan de heeren van Oosterzee c. s. *U op geen enkel voorschrift beroept*, maar alléén op een antecedent dat even onwettig is; alles wat U nopens deze zaak zegt, is redeneering op eigen inzigten gegrond, tot U eindelijk tot de ontdekking meent gekomen te zijn dat eene overplaatsing van Officieren van Administratie der Marine als Officieren van Administratie bij het Indisch leger «*niet verboden*»

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

zou zijn en dus zulk eene overplaatsing *wel* zou mogen plaats hebben.

Ik stel daartegenover:

dat volgens de voorschriften (Art. 20 en 26 van het, kracht van wet hebbend, Koninklijk besluit dd. 24 November 1859, n°. 69, Staatsblad n°. 26 van 1860) *uitdrukkelijk worden genoemd* als bij de Militaire Administratie van het Ind. leger overgeplaatst kunnende worden:

a. Volgens art. 20; Officieren van andere korpsen (van het Indisch leger), en

b. Volgens art. 26; Officieren van de Nederlandsche landmagt.

Slechts die beide cathegoriën zijn aangewezen, pertinent aangewezen, geene andere; daaruit durf ik concluderen, dat van de Marine geen overplaatsing kan plaats hebben.

Mijne conclusie schijnt juister te zijn dan de Uwe, want ook de geschiedenis zegt: «er is nog nimmer een «Officier van Administratie van de Marine *overgeplaatst* «bij de Administratie van het Ind. leger, alle Oud-Offi- «cieren van Administratie der Marine, welke als Officier «van Administratie in het Indisch leger gediend hebben «of daartoe nog behooren zijn steeds *benoemd* bij het Ind. «leger na voorafgegaan *ontslag* uit de zeedienst.».

Mijne conclusie dat bedoelde overplaatsing niet kan plaats hebben en dat derhalve de teruggave van bij de Marine verkregen ancienneteit en het dientengevolge bevorderen tot hoogere rangen, gerekend van af een ander standpunt in de ranglijst dan dat, aangewezen door den datum van *benoeming* tot Luitenant-Kwartiermeester bij het Indisch leger, *eene fout is geweest*, wordt gedeeld; o. a. door:

1°. De Militaire Spectator — Januarij-nummer dezes

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

jaars —; dat tijdschrift heeft meen ik eenig regt «een woordje meê te spreken.»

2°. Het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage.

3°. Den Oud-Minister van Oorlog, den gep. Generaal-Majoor A. W. P. Weitzel.

4°. Den Oud-Secretaris-Generaal bij het Departement van Koloniën J. P. Feith; den man die het Kon. besluit — de Raad van State gehoord — dd. 24 November 1859, No. 69, (Indisch-Staatsblad No. 26 van 1860) *heeft geredigeerd.* Zou deze niet geacht mogen worden bij uitnemendheid bekend te zijn met den geest, de bedoeling van dat voorschrift?

5°. Den heer H. E. Kleijn, Referendaris, Hoofd van de afdeeling «*Personeel*» bij het Departement van Oorlog.

6°. De, na het tijdstip waarop ik schreef wat op bladz 30, regel 15—23 mijner brochure voorkomt nog veel talrijker geworden Hoofd- en verdere Officieren, zoo van 't Nederlandsche als van 't Nederlandsch-Indische leger.

Het zal wel overbodig zijn U mede te deelen, dat de Heeren die ik hiervoren met namen heb genoemd, mij de vergunning hebben gegeven, hunnen naam in den zin als door mij thans is gedaan, te vermelden.

Ook nog andere personen verklaarden mij, dat zij mijne opinie in zake de Marine-ancienneteit deelden, doch maakten bezwaar — ik vermoed uit den aard hunner maatschappelijke betrekking — de door mij, ook aan hen gevraagde vergunning te geven, om hunne namen in dezen briet te mogen noemen; het niet verkrijgen dier gevraagde vergunning, spijt mij zeer, want bedoelde personen zijn menschen die «een woordje in deze zaak kunnen mede spreken», doch als eerlijk man gevoel ik mij ver-

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.

pligt hunne namen in dit openbaar geschrift niet te noemen.

Nopens de door mij — op bladz. 28, regel 4—10, — aangegeven wijze van redres zegt de Militaire Spectator: «dat het denkbeeld goed en uitvoerbaar voorkomt, en «dat het geschieden kan, krachtens de bevoegdheid die «de Koning zich bij art. 53 (van het besluit dd. 24 «November 1859, No. 69, Ind. Staatsblad No. 26 van 1860) «heeft voorbehouden.»

Mag ik U HoogEdelGestrenge te dezer plaatse eens even doen zien welk *groot* (?) *voordeel* ik zou hebben, indien het redres van de hiervoren bedoelde fout, plaats vond op de wijze als door mij is voorgesteld?

In de eerste jaren *in 't geheel niets*, want ik zou er geen dag vroeger Kapitein door worden.

Over eenige jaren *misschien*, 2, (zegge *twee*) nummers vroeger, benoeming tot Onder-Intendant 2e klasse [in Nederland Kapitein-Intendant genaamd]; ik zeg «misschien», want benoeming bij de Intendance hangt natuurlijk af van de omstandigheid of ik tegen dien tijd, *geschikt* word geoordeeld, voor die dienst.

En later, over p. m. 10 jaar *misschien*, de kans om 2 (zegge *twee*) nummers vroeger in aanmerking te komen voor den Hoofd-Officiersrang.

Het woord «misschien» toegelicht als voren, nl. als ik *geschikt* word geoordeeld voor den Hoofd-Officiersrang.

Ziedaar het geheele voordeel wat *ik* uit herstel van bedoelde fout zou trekken, en dat voordeel is eigenlijk geen voordeel, 't is eenvoudig teruggave van vroeger *wettig* bezeten regten, die mij op *onwettige* wijze zijn ontnomen.

U Hoog Edel Gestr. zult, dunkt mij, zeer moeijelijk kunnen aantoonen dat het alléén eigenbelang is, wat mij drijft, al verklaar ik ronduit dat het welbegrepen belang

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

van mij en mijn gezin niet vreemd is aan mijn pogen tot herstel van ontnomen regten.

Acht U Hoog Edel Gestr. een en ander voldoende om mij tot troost te strekken als over eenigen tijd, — wat toch, helaas! nog «onder de mogelijkheden behoort», zal blijken dat er geen redres zal plaats hebben?

En acht U het óók voldoende om mij het regt te geven, U, die als toenmalig Hoofd-Intendant, — dat is Chef van het korps Officieren van Administratie van het Ned. Ind. leger — door Uw bijzonder gunstig advies in zake het rekest «van Oosterzee» het leeuwenaandeel hebt gehad in het ontnemen van die regten aan mij en 50 mijner kameraden, nogmaals te dagen voor de regtbank der publieke opinie?

En mag ik nu Uwe conclusie te dezer zake en de redeneeringen die er in Uwe «beschouwingen» aan voorafgaan, rangschikken onder de rubriek: drogredenen, partijdige, scheeve voorstellingen?

Maar ik heb in mijn ingezonden stuk in de Nieuwe Rott. Cour. van 7 dezer ook gesproken van «toevallige «of opzettelijke verzwijging van feiten, die zeer veel tot «de juiste beoordeeling mijner grieven afdoen», dat bewijs ben ik nog schuldig.

Mag ik voor dat bewijs nog een oogenblik Uwe aandacht vragen?

a. Op bladz. 4 en op veel meer plaatsen spreekt U steeds van «*met gelijktijdige benoeming* ontslagen (dus eigen«lijk overgeplaatste) Officieren van Administratie der «Marine».

b. «Als ik mij wel herinner,» zegt U op bladz. 18 der «beschouwingen», en verder blijkt uit hetgeen U zich herinnert, dat de heer M. P. J. G. Brouwer,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

op den dag der opmaking en indiening eener voordragt tot bevordering van 2de tot 1ste Luitenant-Kwartiermeester, te Batavia was aangekomen doch zich niet voor aankomst gemeld had, enz.

Die dag van aankomst is geweest den 26 September 1874. Daaruit blijkt, meen ik, dat U Hoog Edel Gestr., die zich dat in December 1881 nog zoo gedetailleerd herinnerde, een sterk geheugen heeft.

c. Op bladz. 21 zegt U, «dat dus een besluit als dat «waarvan in casu sprake is» (n.l. dat van 21 Maart 1877, no. 10, waarvoor U in 't laatst van 1876, dat is, let wel, *twee* jaren *nà* dien bewusten aankomstdatum van Brouwer, bedoeld in *b*, het voorstel hebt gedaan «zeer zeker niet ligtzinnig maar goed doordacht genomen is». Op grond hiervan mag ik voorzeker ook wel aannemen dat bij het bewerken van dat voorstel waardoor 51 Officieren in hunne regten werden verkort en o. a. de heer Kits van Heijningen 45 — zegge vijf en veertig nummers in de ranglijst vooruit sprong, d. i. 45 nummers vervroegde kans op bevordering kreeg, zeer zeker ook zal geraadpleegd zijn, het Koninklijk besluit waarbij de heer Kits van Heijningen werd *benoemd* tot 2de Luitenant-Kwartiermeester.

Ik moet even herhalen, dat U zich de zaak Brouwer, welke is voorgevallen op 26 September 1874 herinnert, (d. i. dus, herhaling van punt *b* hiervoren.)

Ook moet ik er attent op maken, dat het advies in zake de vooruitschuiving in de ranglijst van Kits van Heijningen c. s., *door U* is bewerkt in 't laatst van 1876 (dus twee jaren nà de zaak Brouwer die U zich herinnert), beleefde referte aan punt *c*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

En U herinnert zich niet meer, althans *U maakt er nergens melding van*, dat in het besluit waarbij de heer Kits van Heijningen «met den 30 April 1874 eervol uit «de zeedienst wordt ontslagen en met den 1sten Mei d. a. v. «wordt benoemd tot 2e Luitenant-Kwartiermeester bij het «leger in Ned. Indië» duidelijk, *pertinent* staat vermeld, «DAT ZIJNE ANCIENNETEIT BIJ HET INDISCH LEGER ZAL «REKENEN VAN DEN DATUM VAN DAT BESLUIT.»

Dat ontslag en die benoeming heeft dus wel plaats gehad bij een en hetzelfde besluit, maar daarom toch niet — voor de wet — *gelijktijdig*, en het feit dat in dat besluit de ancienneteit van dien Officier *wel degelijk is geregeld*, en geregeld in geheel anderen zin dan in Uw advies van 1876, WORDT DOOR U VERZWEGEN.

Een ander voorbeeld:

Toen de heer van Oosterzee indertijd bij het Departement van Koloniën, inlichtingen vroeg of hij Luitenant-Kwartiermeester kon worden, *werd hem als besliste voorwaarde gesteld, dat* hij alleen *als jongste 2e Luitenant kon benoemd worden*, en zijne Marine-ancienneteit — op grond van de bepalingen — *moest verliezen.*

DIE VOORWAARDE HEEFT DE HEER VAN OOSTERZEE AANGENOMEN!

DAT FEIT, WORDT DOOR U VERZWEGEN!

Op bladz. 10, regel 8—12 zegt U niets meer of minder dan dat de ancienneteits-regeling eigenlijk bij de primitieve besluiten is verzuimd door «*weglating*» van de woorden: «*in rang en ancienneteit*»; 't staat zóó in Uwe «beschouwingen» Kolonel!

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Eilieve! hoe zou U die «*weggelaten*» woorden in het benoemingsbesluit van den heer Kits van Heijningen kunnen inlasschen, bij de werkelijk bestaande redactie, — zoo als *ik* die zoo even aangaf — zonder dat 't geheel, *nonsens* werd?

Behoort ook Uwe redeneering in deze niet onder de rubriek: drogredenen, partijdige, scheeve voorstellingen?

En heb ik het bewijs van «toevallige of opzettelijke «verzwijging van feiten die zeer veel tot de juiste beoor-«deeling van mijne grieven afdoen» geleverd?

En nu in de tweede plaats nog iets ten opzigte van mijn' tweede grief, nl., mijn persoonlijk regt op mijne ancienneteit van af mijne benoeming tot 2en Luitenant.

Wanneer men alleen op billijkheidsgronden *mogt* redeneeren, dan zou ik onmiddelijk toestemmen, dat het zeer hard is, voor de Indische Officieren dat telkens Officieren van de landmagt in Nederland — volgens U HoogEdelGestr. óók van de Marine — [èn van de Schutterij èn van de Weerbaarheid, èn van de Landweer, enz. enz. voeg ik er bij op grond van Uwe uitspraak «HET IS NIET VERBODEN (1)] met behoud van ancienneteit overgeplaatst kunnen worden en dus *boven* eenige — soms boven zeer vele — Officieren van het leger in Indie, in de ranglijst plaats nemen en van die standplaats af alle verdere promotie maken.

Dat is zeer zeker onaangenaam, maar mag ik beleefd vragen is het minder onaangenaam voor 2de Luitenants als voor 1ste Luitenants?

Als we over billijkheid willen meê spreken dan dienen

(1) Zie bladz. 8 van Uwe «beschouwingen.»

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

we ook voor *alle* rangen *even* billijk te zijn, anders zijn wij zeer *onbillijk;* doch ik heb «Gehoorzaamheid aan de Wetten» tot titel van mijn «pleidooi» gekozen en dat heb ik gedaan met opzet, na rijp beraad.

Ten bewijze dat ik nopens die «billijkheid» *meen* wat ik zeg, moge ter Uwer informatie dienen, dat ik èn aan den Chef van het bureau Militaire Zaken bij het departement van Koloniën, èn aan den Secretaris-Generaal, èn aan Zijne Excellentie den Minister, èn aan die leden van de Tweede Kamer, welke ik reeds de eer had over mijne zaak te spreken, heb gezegd, — aan de laatstgenoemden gelijktijdig met de verschijning mijner brochure, aan alle anderen, en aan ieder die het hooren wilde reeds lang voor dien tijd, — dat *ik voor mij* gaarne het verzoek betreffende mijne *tweede* grief zou intrekken, indien slechts de *eerste* werd weggenomen. (1)

Dit in zake het verschil tusschen «*redeneeren*» over billijkheid, zoo als U doet, en *handelen* volgens wat men billijk meent te zijn, zoo als ik in deze zaak heb gedaan.

Maar met de voorschriften in de hand en dus op het standpunt «Gehoorzaamheid aan de Wetten» kan ik U niet toegeven dat o. a. Dijkman, Wilderink en *ik* geen *regt* zouden hebben op onze ancienneteit als Officier en wel om de redenen reeds op bladz. 21—23 mijner brochure ontvouwd en welke redenen door U stilzwijgend werden voorbijgegaan. Waarom die niet wederlegt?

En waarom niet vermeld dat indertijd herhaaldelijk is «getelegrafeerd» uit Indië om uitzending — *boven den*

---

(1) Met de wegneming van mijnen *eersten* grief zou ik, met der tijd, 2 — met redres van mijnen *tweeden* grief, 13 nummers in de ranglijst vooruitgaan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

gewonen eisch — van luitenants-kwartiermeester uit Nederland, en dat aan de dientengevolge door het Ministerie van Oorlog gedane aanvrage aan de Nederlandsche officieren-kwartiermeesters o a.: is gevolg gegeven door: Brouwer, van de Ven, Dijkman, KLEY enz.

Werd door onze overgang 's lands belang niet gebaat?

Op bladz. 13 Uwer «beschouwingen» begaat U dezelfde fout welke ik reeds meer heb moeten aantoonen, U geeft hier weder een scheeve voorstelling van zaken, n.l. van den inhoud van art. 6 en daarop volgende artikelen, van het ter plaatse bedoeld Koninkl. besluit, want er staat in de 2de alinea van art. 6 *niet* «dat de eerste alinea niet van toepassing is op *eenige bepaaldelijk in dit en daarop volgende artikelen* GENOEMDE gevallen», zooals u het letterlijk zegt, maar er staat:

(1ste alinea). «In de voordragten tot bevordering worden «geene officieren opgenomen, die niet in «Nederlandsch Indië aanwezig zijn op den «dag waarop de voordragt geschiedt.»

(2de alinea). «Deze bepaling is, *even als in de gevallen «waar in de volgende artikelen daarvan is «afgeweken*, niet van toepassing op offi- «cieren die, enz.»

De voorbeelden die nu genoemd worden, zijn niet op mij van toepassing, evenmin als die van art. 7, *maar dat heb ik ook niet beweerd;* maar wel beweer ik, dat de artt. 26 en 27 op mij toepasselijk zijn, dat in die artikelen wordt afgeweken van de eerste alinea van art. 6, dat het ten opzigte van art. 6 *volgende* artikelen zijn en derhalve wel degelijk zijn artikelen, die in de 2de alinea van art. 6 bedoeld worden met: «waar in volgende artikelen daarvan is afgeweken» is de eerste alinea niet van toepassing.

Ziet! de eerste alinea van art. 6 geeft U *letterlijk* in

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uwe beschouwingen terug, maar waarom citeert U de tweede alinea ook niet? is dat onpartijdig?

Zien we nu of art. 26 op mij van toepassing is.

Dat artikel luidt:

«De Koning behoudt zich voor:

1°. «om gepensioneerde officieren, enz.

(niet op mij van toepassing.)

2°. «Om officieren van de landmagt in Nederland, «met of zonder bevordering, bij de landmagt in «Ned. Indië over te plaatsen, onvoorwaardelijk, «of met vrijlating om na het verstrijken van een «bepaald tijdvak weder bij de landmagt in Neder«land terug te keeren, dan wel als tijdelijk ge«detacheerd, en dus op zoodanige voorwaarden «als de omstandigheden zullen vorderen, doch «altijd met instandhouding, *zooveel mogelijk* van «de bepalingen van dit besluit.»

Welnu, zou dat artikel ook op mij van toepassing zijn? Op mij die is overgeplaatst na eene officieele aanvrage? Volgens u niet! U zegt: — bladz. 13 — «Geene van deze (dat moet dus eigenlijk beteekenen, geene van de gevallen bedoeld in art. 6 *tweede* alinea) hebben betrekking op het geval waarin de heer Kley verkeert, enz.

Mag ik ook vragen, op grond van welke bepaling heeft men mij dan eigenlijk *in rang en ancienneteit* kunnen overplaatsen?

En mag ik ook nog vragen, wat beteekenen dan toch de woorden in het besluit van overplaatsing van de officieren door mij, op bladz. 21 mijner brochure vermeld?

Wat beteekent de uitdrukkelijke bepaling in het besluit waarbij de 2de Luitenant der Infanterie van het Nederlandsche leger H. W. G. Wilderink werd overge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

plaatst als 2de Luitenant-Kwartiermeester bij het Ned. Ind. leger: *dat de ancienneteit van dien officier zal rekenen van* 24 Junij 1871, terwijl die officier toch rangschikt bij bevordering, *onder* een kameraad wiens ancienneteit van 2 October 1873 rekent?

Waarom spreekt u van dat voorbeeld niet?

Waarom heeft I. F. A. de Rooij (sedert niet meer in militaire dienst) nimmer in de ranglijst gestaan op de plaats hem door Z. M. den Koning aangewezen, nl. volgens ancienneteit van 26 Februarij 1870.

En waarom staat Dijkman niet onmiddelijk *onder* M. P. J. G. Brouwer, zooals «*met name genoemd*» in zijn overplaatsingsbesluit *gelast* is?

En, — welk eene tegenstelling — waarom rangschikt de heer Kits van Heijningen *boven* een officier, wiens ancienneteit rekent van 10 April 1870, hoewel in het besluit der benoeming van den heer K. v. H. *gelast* is dat zijne ancienneteit moet rekenen van 1 Mei 1874?

Aan den eenen kant dus *onthouden* van door Z. M. *bevolen* ancienneteit; aan den anderen kant het toekennen van ruim 4 jaren ouder ancienneteit dan den datum die door Z. M. den Koning beslist is gelast.

Kolonel! ik neem niets terug van wat ik in mijne brochure in hoofdzaak geschreven heb; naar mijne bescheiden meening hebt U HoogEdelGestr. geen mijner beide grieven grondig wederlegd, en speciaal in de bestrijding van mijne eerste griet — de *onwettige* teruggave van *wettig verloren* ancienneteit aan de heeren Jautze, Vermeer, van Oosterzee en Kits van Heijningen (1)

(1) Deze volgorde is de *wettige*, volgens datum van benoeming tot 2de Luitenant-Kwartiermeester; de heer Soetbrood-Piccardt, noemde ik hier niet, omdat deze de militaire dienst heeft verlaten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

hebt U een' weg ingeslagen waarop ik — volgens U «nog betrekkelijk zeer jong officier» — U niet gaarne zou willen volgen.

Bestrijd mij als U dat «niet onraadzaam voorkomt», goed!

Wederleg mijne stellingen, ontzenuw mijne conclusiën, als U dat kunt; ook goed!!

Maar doe dat niet met drogredenen, geef geen partijdige, scheeve voorstellingen; verzwijg geen feiten als zij niet in 't kader van Uwe bestrijding passen, of liever, als zij bestrijding onmogelijk maken.

Want zulk eene bestrijding noem ik — en reeds velen met mij — *niet netjes*, vooral niet, als U ergens in die bestrijding, aan mijn adres het woord «onbetamelijk» durft rigten.

Doch genoeg! ik moet eindigen omdat ik beloofd heb slechts een paar voorname punten uit Uwe «beschouwingen» te zullen bespreken.

Die belofte gelieve 't U te lezen in het volgend postscriptum aan de publieke opinie.

Met verschuldigde gevoelens:

Uw HoogEdelGestr. Dienstw.,

TH. KLEY,

1e Luitenant-Kwartiermeester bij het Nederl. Ind. leger.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

POST-SCRIPTUM

AAN

DE PUBLIEKE OPINIE.

Nadat ik in de *Nieuwe Rott. Cour.* van 7 dezer toegezegd had dat de brochure *Ockerse* door mij niet geheel onbeantwoord zou worden gelaten, sprak mij een geacht, zeer kundig en begaafd oud Hoofd-Officier van het Ned. Ind. Leger aan.

Zijn HoogEdelGestr. had bedoelde toezegging ook gelezen en vroeg mij, op welke wijze ik die beantwoording dacht in te kleeden en of ik er al eenigzins mede gevorderd was.

Nadat ik later dien Hoofd-officier had voorgelezen wat ik er van gereed had, keurde hij de beantwoording volkomen juist, gepast en afdoende, doch ontraadde mij toch ten sterkste die beantwoording zóó gedetailleerd als zij toen reeds was, te doen verschijnen.

Ook hij was van meening dat er in de « beschouwingen» van den heer Ockerse bijna geen volzin voorkomt die niet op goede gronden kan worden wederlegd, ontzenuwd, kortom afgemaakt.

De redenen waarom de gedetailleerde beantwoording mij werd ontraden, moest ik billijken en toen meerbedoelde Hoofd-Officier mij verzekerde dat de brochure O. door *hem* zou beantwoord worden, en hij mij die beantwoording reeds bijna geheel gereed, liet lezen, toen had ik niet meer het regt mijne beantwoording 't licht te

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

doen zien, want de andere was veel beter en dus meer in 't belang van het beginsel waarvoor ik strijd, n. l.: « Gehoorzaamheid aan de Wetten. »

Toch wees ik op mijne belofte aan het publiek en ook op de omstandigheid dat er een paar hoofdpunten waren die wel moeijelijk door iemand anders dan door mij — omdat ik de feiten kan bewijzen — konden wederlegd worden.

Op grond daarvan is deze open brief door mij geschreven en was het noodig de publieke opinie eenige opheldering te geven.

Nogmaals doe ik een beroep op u, regtbank der publieke opinie, op uwe vertegenwoordigster, de Nederlandsche pers.

De heer Ockerse heeft mij bestreden.

De heer Bezemer heeft zich doen hooren (zie Nieuwe Rott. Ct. 15 en 17 Dec. jl.)

De oud-majoor Perelaer bleef niet achter (zie N. R. Ct. 21, 23 en 25 Dec. jl.)

Waar noodig heb ik ophelderingen gegeven.

De Militaire-Spectator heeft eene recensie geleverd die ik hoog waardeer. (Zie Januarij-nummer.)

De meening van het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage is u bekend. (Zie 20, 25 en 28 Dec jl. en 7 Januarij.)

De volledige wederlegging van de geheele brochure Ockerse, door den bovenbedoelden Hoofd-officier, zal zeer spoedig 't licht zien.

Wie weet of niet, door mij thans nog onbekende middelen, het « hoor en wederhoor » in deze zaak verder zal bevorderd worden.

In de nu naar ik meen tot een *wettige* oplossing gekomen zaak der Marine-schrijners, hebben Uwe organen een ruim aandeel gehad waarvoor ieder die zijne regten als Nederlandsch-Staatsburger lief heeft dank verschuldigd is.

Zult ge in deze zaak, — die niet mijne zaak is, maar

PERPUSTAKAAN NASIONAL

wel betreft het ontnemen van regten aan 51 Indische officieren — zwijgen?

Ik geloof het niet, ook al zijn er zeer veel dagbladen enz. die tot heden een deftig stilzwijgen in acht namen.

Meenen die organen der publieke opinie, dat 't niet der moeite waard is om, ook door hunne voorlichting, gegrond op onpartijdig onderzoek, de leden van de Tweede Kamer attent te maken, dat zij zullen geroepen worden om te verklaren of er al dan niet *wetschennis* mag gepleegd worden, in de andere helft van Nederland beoosten de Kaap de goede hoop!!

Ik vertrouw dat zij blijken zullen geven dat die meening niet bij hen bestaat.

TH. KLEY,

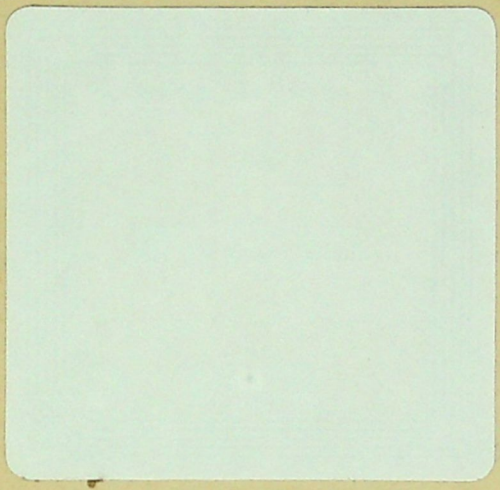
1e Luitenant-Kwartiermeester bij het Nederl. Indisch Leger.

'S GRAVENHAGE,
Jan. 1882.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA



PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA